1.

Hadis ilminde bir ravinin aktardığı haberin kabul edilebilmesi için o ravinin bazı özelliklere sahip olması gerekir. Bu özellikler kişinin hem kimlik ve kişiliği ile ilgili hem de dikkat ve hafızası ile ilgili özelliklerdir. Bu özellikler adalet ve zabt ana başlıklarında toplanmıştır. Hadis âlimleri bir ravinin güvenilir kabul edilebilmesi için kimlik ve kişilik bakımından beş özelliğe sahip olması gerektiğini belirtmişlerdir.Bunlar:1-Müslüman olmak, 2-Akıllı olmak, 3-Büluğa ermiş olmak,4- Büyük günah işlememek, 5-Mürüvvet sahibi (saygın) olmak.
Buna göre;

“Ey iman edenler! Size bir fasık haber getirirse onu iyice araştırın. Yoksa bilmeden insanları incitir, sonra da yaptığınıza pişman olursunuz."

(Hucurat suresi,
6. ayet)

Ayette râvinin adaletini etkileyen hangi kusurdan söz edilmektedir?

A) İttihamu'r-Ravi bi'l-Kizb

B) Muhalefetu’r-Ravi

C) Zabtü'r-Ravi

D) Bid'atü'r-Ravi.

E) Fısku'r-Ravi.

2.

Hadis tarihinde ortaya çıkan ve hadislerin çeşitli yönlerden değerlendirilmesine tahsis edilen ilim dalları vardır. Bunlara hadis ilimleri denir. Bu ilim dalı ravileri dini ahlaki karekterleri ile hafıza kapasiteleri ve zihni yetileri açısından inceler. Rivayetlerin kazandığı değer onları nakledenlerin nitelikleri ile doğru orantılı olduğu için bu ilim dalı hadis ilminin olmazsa olmazıdır. İslam’ın ikinci kaynağı olan sünneti aksettiren hadislerin hata ve yalandan uzak tutulması endişesinden doğan hadis ilminde raviler adalet ve zabt yönünden tetkike tabi tutulur. Bu tetkik esnasında baz alınan kriterler ise “Metain-i Aşere” olarak isimlendirilir. Cerh sebebi olan bu on sebepten beşi adalet diğer beşi de zabt ile ilgilidir.

Yukarı özellikleri belirtilen hadis ilmi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ğaribu’l-Hadis

B) Muhtelifu’l-Hadis

C) İlelü’l-Hadis

D) Cerh ve Ta’dil

E) Fısku’r-Ravi

3.

Hz. Peygamber (s. a. v) hayattayken ve sahabe döneminin başlarında hadis ravilerinden şüphe edilmemiş ve sahabe birbirlerinin rivayetlerini kabul etmede tereddüt göstermemişlerdir. Daha sonra Hz. Ali ve Muaviye arasında cereyan eden tatsız olaylar Müslümanlar arasında tarafgirlik meylini çıkarmıştır. Fitne tabir edilen bu olaylardan sonra az da olsa hadis uydurmacılığı ile tanışılmıştır. İşte bu durum rivayette bulunan raviler hakkında seçici davranılmasına yol açmıştır. İsnad uygulamasının fitne olayından sonra ortaya çıktığını söyleyen tabiinden İbn-i Sirin (v. 110 / 728) “Bu ilim dindir. Dinini kimden aldığına dikkat et.” demiştir. Süfyanü’s-Sevri (v. 161 / 778) de “İsnad mü’minin silahıdır. Yanında silahı yoksa düşman nasıl karşı koyacak?”, Abdullah b. Mübarek (v. 181 / 797) ise “İsnad dindendir. Eğer isnad olmasaydı dileyen dilediğini söylerdi.” demiştir.

Metinde hangi konunun önemi üzerinde durulmaktadır?

A) Metin tenkidinin gerekliliği

B) Ravinin cerh sebepleri

C) Sened tenkidinin önemi

D) Ravilerin zabtı

E) Ravilerin adalet ve zaptı

4.

Hz. Peygamber “Ailesinin ağlaması/ağıt yakması sebebiyle ölüye azap edilir.” buyurmuş, Hz. Ömer'in vefatından sonra İbn Abbas tarafından bu hadis Hz. Âişe'ye sorulunca o, “Allah, Ömer’e rahmet eylesin. Vallahi Resulullah (s.a.v) ‘Allah, ailesinin kendisine ağlaması sebebiyle mümine azap eder demedi. Allah, ailesinin kendisine ağlaması sebebiyle kâfirin azabını artırır.’ buyurmuştur. Sonra “Hiçbir günahkâr, başkasının günahını çekmez.” (Necm suresi, 38. ayet) ayetini okumuştur.

(Buhârî, “Cenâiz”, 33,
Müslim, “Cenâiz”, 22)

Hz. Aişe (r.a) hadis metninde olması gereken hangi özelliğe dikkat çekmiştir?

A) Sahih hadislere uygunluk

B) Selim akla uygunluk

C) Kur’an-ı Kerim’e uygunluk

D) Tarihi verilere uygunluk

E) Dil ve uslupta tutarlılık